

Lessons learned

In het traject 'Lessons Learned' keken we samen met deskundigen naar de eerdere aanpak van het coronavirus. Dat heeft ons grofweg drie dingen geleerd:

1. Dankzij goed inzicht staan we er sterker voor dan eerst
2. Door dat inzicht kunnen we maatregelen steeds gericht inzetten
3. Mensen hebben hulp nodig om de maatregelen vol te houden

1. Goed inzicht

Goed inzicht in het virus is belangrijk. We testen steeds meer en hebben daarmee meer zicht op de verspreiding van het virus. Ook via bron- en contactonderzoek en de rioolwatergegevens krijgen we steeds betere informatie. We kunnen daardoor steeds gerichtere maatregelen nemen.

Concrete acties uit de geleerde lessen:

- Het dashboard krijgt signaalwaarden op regionaal niveau, waarmee we maatregelen meer op lokaal en regionaal niveau kunnen inzetten. En we verbeteren de begrijpelijkheid van het dashboard.
- We organiseren het testen dichter bij mensen, zeker voor mensen die minder mobiel zijn. Bijvoorbeeld met mobiele teststraten.
- Vergroten en doorontwikkelen van testcapaciteit. PM aanscherpen met 5.1.20

2. Gerichte maatregelen

Maatregelen nemen we landelijk, maar de komende tijd ook steeds vaker gericht in de regio. En dat is fijn. Want je wilt niet een hele sector stil moeten leggen, als er in de ene regio een stijging is van het aantal besmettingen en in de andere niet. Je wilt maatregelen zo gericht mogelijk inzetten, met zo weinig mogelijk nadelige effecten op de economie of iemands sociale leven.

Concrete acties uit de geleerde lessen:

- Doordat we beter weten waar het virus zich bevindt of wat de bron van een besmetting is, kunnen we lokale maatregelen treffen om het virus in te dammen. Dat doen we bijvoorbeeld met de extra teststraat op Schiphol.
- We spreken af met de veiligheidsregio's en decentrale overheden wanneer lokale maatregelen genomen moeten worden. Om dit inzichtelijk te maken ontwikkelen we een zogeheten escalatieladder.
- Door maatregelen lokaal (en dus op kleinere schaal) te nemen, ontstaat een betere balans tussen de noodzakelijke maatregelen voor de gezondheid en de nadelige effecten op economisch en sociaalmaatschappelijk gebied.

3. Gezamenlijk volhouden

Ook hebben we geleerd dat mensen hulp nodig hebben om de maatregelen vol te kunnen houden. Dat moeten we gezamenlijk doen. Want de algemene maatregelen (zoals 1,5 m afstand) moeten we nog even volhouden om het virus weinig kans te geven zich te verspreiden

Concrete acties uit de geleerde lessen:

- We zetten meer gerichte en andere communicatiemiddelen in die bijdragen aan het handelingsperspectief van verschillende doelgroepen. Aandacht is er daarbij voor specifieke boodschappen voor jongeren met gebruik van de kanalen waar jongeren zich bevinden.
- We bieden binnen de geldende maatregelen ruimte voor lokale initiatieven; organisaties die zorg en ondersteuning bieden aan mensen met een kwetsbare gezondheid ontwikkelen eigen strategieën voor hun specifieke doelgroep.
- Om zorgmijding te voorkomen communiceren we duidelijker welke reguliere zorg veilig verleend kan worden.

Goed inzicht, gerichte maatregelen en gezamenlijk volhouden zijn dus de belangrijkste hoofdboodschappen uit 'Lessons Learned'. Een traject, waarin we samen met meer dan 100 deskundigen met een diversiteit aan expertise terugkijken op en leren van de eerdere aanpak van het coronavirus.

De deskundigen bekeken 9 belangrijke thema's, zoals testen en traceren, de effecten van de intelligente lockdown en de publiekscommunicatie. Op ieder thema zijn ideeën, adviezen en inzichten verzameld. Die stellen ons in staat om ons beleid op deze punten verder te versterken en te verbeteren. Alle informatie is [online](#) beschikbaar. Ook keken we hoe andere landen het hebben aangepakt en naar de lessen voor Nederland.

Zo bereiden we ons goed voor om met gerichte maatregelen een 2^e golf te voorkomen en indien nodig een 2^e golf op te vangen. Kwetsbare groepen willen we goed blijven beschermen en we willen ervoor blijven waken dat de zorg niet overbelast raakt.

Doordat we steeds meer weten, kunnen we beter reageren op het virus. Daar hebben we iedereen bij nodig, want alleen samen houden we corona onder controle.